

VROUW

Voor, door en over jou

Een motorongeluk in 2010 bezorgde Niek van den Adel (34) een dwarslaesie die hem vanaf zijn borst verlamde. Niet veel later ontmoette hij de liefde van zijn leven: zijn ergotherapeut Kim (?). Inmiddels zijn ze getrouwd en ouders van de vijf maanden oude tweeling Puck en Josefien.

Tekst Marion van Es Fotografie Mariel Kolmschot

Niek: “Wat er precies gebeurd is, herinner ik me niet. Feit is dat ik teveel gedronken had om op de motor te stappen, ook al was het maar een ritje van tien minuten. Toch ben ik nooit boos geweest op mezelf. Veel belangrijker dan wat ik verkeerd heb gedaan, vind ik wat me wél gelukt is. Namelijk om met al mijn verwondingen zelf 112 te bellen. Anders had ik het waarschijnlijk niet overleefd. Ondanks de pijn en het verdriet is mijn ongeluk geen trauma geworden. Al in de eerste dagen op de Intensive Care heb ik ingezien dat ik ook met een dwarslaesie gelukkig kon zijn. Mensen denken dat het heel erg is als je in een rolstoel terecht komt, maar eigenlijk is lopen zwaar overgewaardeerd.”

Kim: “In mijn werk als ergotherapeut bij een revalidatiecentrum behandel ik dagelijks mensen met een dwarslaesie. Eigenlijk zie je meteen wie genoeg veerkracht heeft om er mee om te leren gaan. Bij Niek zag ik dat het wel goed zat. Ondanks dat hij behoorlijk in de kreukels lag, bleef hij maar grapjes maken en toonde hij oprecht interesse in de mensen om hem heen.”

Niek: “Ik ben echt niet van de ene op de andere dag Mr. Positivo geworden hoor. Daar is heel wat therapie en coaching voor nodig geweest. Pijn, incontinentie en verlies van seksualiteit zijn een stuk minder makkelijk te accepteren dan een rolstoel. Ik wilde graag vooruit, maar ging alleen maar achteruit. Waar de andere jongens in het revalidatiecentrum in gewone rolstoelen gingen rijden, kreeg ik een elektrische en lag ik bijna dagelijks schreeuwend van de pijn in bed. Al snel werd ontdekt dat ik een cyrinx heb: een holte in mijn ruggenmerg die er op elk moment voor kan zorgen dat het gedeelte van mijn lijf dat nog wél werkt, er ook mee ophoudt. Die cyrinx zorgt ervoor dat de chronische pijn zo heftig is dat ik dagelijks 37 pillen moet slikken om mijn lijf draaiende te houden.”

Eerste kus

Kim: “Ik denk niet dat ik op Niek was gevallen als ik hem voor het ongeluk had ontmoet, toen was hij teveel een machomannetje. Maar in zo’n revalidatiecentrum ga je intensief met elkaar om en leer je elkaar goed kennen. Niek stelde veel vragen, ook hele persoonlijke. Dat vond ik aan de ene kant ongemakkelijk, want als zijn therapeut moest ik afstand houden. Maar aan de andere kant had ik voor het eerst het gevoel dat ik met iemand écht kon praten. Gekscherend zei ik na een paar maanden tegen mijn moeder: ‘Ik heb zo’n leuke man in behandeling. Als hij geen dwarslaesie had, dan wist ik het wel.’ Ik had toen nog niet door dat ik al lang verliefd was.”

Niek: “Voor het ongeluk was ik al niet erg zeker van mezelf, op een vrouw afstappen durfde ik niet. Gooi daar een dwarslaesie bovenop en je kunt je voorstellen dat ik niet blaakte van het zelfvertrouwen. Bovendien zag ik er niet heel sexy uit in joggingbroek, met een grote pleister op mijn hoofd en een rare bril om mijn aangetaste oogcoördinatie te verbeteren. Natuurlijk waren er momenten dat ik dacht dat ik nooit meer een vrouw zou kunnen krijgen. Een rolstoel zet je immers niet snel op je Tinderprofiel. Maar boven alles voelde ik me gewoon Niek, geen zielige gehandicapte. Iedereen heeft beperkingen, alleen die van mij zijn toevallig wat beter zichtbaar. Met de jongens op de kamer sloot ik een weddenschap af wie het eerste een vrouw zou zoenen. Daarmee heb ik nog een diepvriespizza gewonnen.”

Kim: “Op een gegeven moment hadden we zoveel geflirt dat ik vond dat ik Niek niet meer als gewone revalidant kon behandelen. Onze eerste date was gepland. Dat leidde nog tot een gênant moment. Als je net een dwarslaesie hebt, is het moeilijk om je balans te houden. Dus toen Niek zich naar mij toe boog om me te zoenen, verloor hij zijn evenwicht en greep me vol bij mijn borsten! Maar die eerste kus was wel vuurwerk. Zonder dat we het uitspraken, wisten we meteen dat dit meer was dan zomaar een zoen. We waren verliefd als pubers van zestien. De volgende dag ben ik meteen naar mijn leidinggevende gegaan om het op te biechten.”

Niek: “Ze hadden Kim kunnen ontslaan, maar gunden het ons. Dus werd ik overgeplaatst naar een andere afdeling en was het probleem opgelost. Drie maanden later woonden we samen.”

Kim: “Vrijwel iedereen vroeg of ik wel wist waar ik aan begon. Dat snapte ik wel, want aarom zou je iets beginnen met iemand met een dwarslaesie als je ook kunt kiezen voor een gezond persoon? Maar die vraag is geen moment in me opgekomen. Toen niet, en in de vijf jaar daarna ook niet. Het is geen rationele keuze, dit is gewoon wat liefde met je doet.”

Tweeling

Niek: “Ik geef trainingen aan mensen met een dwarslaesie en hoor vaak dat relaties het niet redden. Als je naast partners ook patiënt en verzorger wordt, verlies je vrijwel zeker je liefdesrelatie. Wij kunnen ook in die valkuil trappen, als ik elke ochtend zorg nodig zou hebben. Maar gelukkig is dat niet nodig, ik kan alles zelf. Er zijn natuurlijk uitzonderingen. Als ik blaasontsteking heb, pies ik vier keer per dag in mijn broek en moet Kim mij verzorgen. Daar wordt je relatie niet leuker van. Maar over het algemeen zijn wij een stel zoals ieder ander.”

Kim: “De cyrinx kan roet in het eten gooien. Als die weer gaat groeien, kan Niek zijn armkracht verliezen en heeft hij permanent zorg nodig. Of erger nog: hij kan er aan doodgaan. Het is een soort tijdbom en dat maakt ons soms bang. Het gaat nu goed, maar voor hoe lang nog?”

Niek: “Toch is dat nooit een argument geweest om niet aan kinderen te beginnen. Een halfjaar nadat we samenwoonden, besloten we het te gaan proberen. Onze omgeving had daar moeite mee, maar daar trokken wij ons niets van aan. Natuurlijk zou het niet makkelijk worden, maar hobbels waren we inmiddels wel gewend. We wisten dat het tijd zou kosten, omdat ik door de dwarslaesie verminderd vruchtbaar ben. Uiteindelijk heeft het vier jaar geduurd. Kim kreeg stapels hormonen toegediend en bij mij waren er schofterig pijnlijke behandelingen nodig om die paar resterende zaadcelletjes naar boven te krijgen. We hadden de hoop bijna verloren. En toen waren we opeens zwanger van een tweeling!”

Kim: “Ik was me ervan bewust dat de meeste zorg op mij neer ging komen en dat dit met een tweeling nóg zwaarder werd. Maar aan de andere kant, wat is zwaar? Je man zien lijden, dat is zwaar. Een tweeling is pittig. We waren vooral zo ongelooflijk blij dat het toch nog was gelukt! Helaas was de kraamtijd geen roze wolk, maar een zwarte. Op de ochtend dat we met de baby's naar huis

mochten, bleek Niek buikgriep te hebben. Stond ik dus midden in de nacht, met een vers litteken van de keizersnee, zijn bed te verschonen en zijn billen te wassen. Normaal ben ik fysiek heel sterk, nu was ik helemaal op. Voor het eerst hebben we toen om hulp gevraagd.”

Niek: “Op zo’n moment voel je je heel machteloos. Maar gelukkig gaat het inmiddels heel goed. Natuurlijk zou ik graag met de meiden op de grond willen spelen of in mijn eentje een wandelingetje maken, maar ik geniet enorm van wat ik wel kan. En dat is veel meer dan ik dacht! De eerste keer dat ik zelf een flesje kon geven voelde als een overwinning. Ik was net zo euforisch als een andere vader op het moment dat hij voor het eerst met zijn zoon voetbalt.”

Lang zal ze laesie

Kim: “Het is wel even wennen aan hoe anderen naar ons kijken. Als we door de stad lopen – Niek in zijn handbike, hulphond Joep en ik met de tweelingwagen - lijkt het net een circusoptocht. Soms maken mensen zelfs foto’s!”

Niek: “Het kan mij niet schelen, we zijn toch ook bijzonder? Ik denk dat niemand van die mensen die naar ons kijken met mij zou willen ruilen, maar toch kan ik het iedereen aanraden. Ik heb echt een heel rijk en gelukkig leven. Er is ook een hele hoop shit, maar daardoor zijn de leuke dingen makkelijker te zien. Het klinkt als een slechte Amerikaanse slogan, maar ik ben veel gelukkiger dan voor het ongeluk. Toen zat ik niet lekker in mijn vel en moest ik mijn geluk halen uit machodingen als skiën, bungeejumpen en motorrijden. Nu weet ik dat dat helemaal niet nodig is om gelukkig te zijn.”

Kim: “Op de dag van het ongeluk geven we elk jaar een feestje: Lang Zal Ze Laesie. Niek heeft die dag in het leven geroepen om te vieren dat hij zo’n geweldige groep vrienden en familieleden om zich heen heeft. Die banden zijn sinds het ongeluk alleen maar dieper geworden.”

Niek: “We proosten letterlijk op mijn dwarslaesie. Ik weet dat ik daarmee ook mensen tegen het zere been schop, maar dit is hoe ik het zie. Natuurlijk ben ik niet blij dat dit mij is overkomen, maar er zijn ook veel mooie dingen uit voortgekomen. Wij staan liever stil bij de pieken dan bij de dalen.”